

KOMENTARZ ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. KONIECZNOŚCI WPROWADZENIA PRZEPISÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH PERSONELOWI ODMOWĘ WPUSZCZENIA DO LOKALU I OBSŁUGI KLIENTA BEZ MASECZKI

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 sierpnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wprowadza obowiązek zakrywania nosa i ust w przestrzeniach zamkniętych, w tym m.in. lokalach gastronomicznych (do momentu zajęcia miejsca przy stoliku), czy w sklepach. Niestety, w obrocie prawnym nie funkcjonuje norma wprost umożliwiająca przedsiębiorcy bądź personelowi odmówienie wstępu do lokalu klientowi nie stosującemu się do wskazanego obowiązku. Ta niejasna sytuacja generuje liczne konflikty – zarówno pomiędzy obsługą lokali i klientami, jak i pomiędzy przedsiębiorcami a personelem. Uważamy wobec tego za zasadne, by zmodyfikować przepisy przedmiotowego rozporządzenia w taki sposób, aby uwzględnić w nim regulację wprost uprawniającą przedsiębiorców i ich personel do odmowy wpuszczenia do lokalu i odmowy obsługi klientów nie stosujących się do nakazu zakrywania nosa i ust.

Opisywany problem nie jest nowy i biznes musi się z nim mierzyć w zasadzie od momentu wprowadzenia obowiązku zakrywania ust i nosa. Jeszcze na początku sierpnia Związek Przedsiębiorców i Pracodawców zwrócił się do Ministra Zdrowia z prośbą o wykładnię obowiązujących przepisów w zakresie noszenia masek w sklepach. Zgodnie z przedstawioną przez resort interpretacją, konieczność zakrycia ust i nosa w lokalu powinna być rozumiana jako warunek początkowy dla skutecznego skorzystania z oferty sprzedaży przez kupującego. Opierając się na klauzulach generalnych zawartych w Kodeksie cywilnym oraz przywołując orzecznictwo Sądu Najwyższego, Ministerstwo wywodziło, że już na gruncie obowiązujących przepisów pracownik obiektu handlowego ma możliwość odmowy dokonania sprzedaży w przypadku, w którym klient sklepu, wbrew obowiązkowi, nie zakrywa ust i nosa.

Mimo oficjalnie zaprezentowanej przez Ministerstwo interpretacji, problem nie przestał być aktualny, a przedsiębiorcy i ich personel wciąż mają wątpliwości jak traktować klientów wchodzących do lokalu z odkrytymi ustami i nosem. Znane są przypadki, w których zwrócenie uwagi na konieczność zakrycia ust i nosa spowodowało agresywne zachowanie klientów twierdzących, że personel nie ma prawa odmówić im obsługi. Kłopot prawny stał się tym bardziej palący, gdy Sąd Rejonowy w Suwałkach stwierdził, że ekspedientka odmawiająca sprzedaży artykułów spożywczych klientowi bez maseczki dopuściła się wykroczenia polegającego na odmówieniu sprzedaży towaru bez uzasadnionej przyczyny i skazał ją na karę grzywny.

Pandemia koronawirusa to szczególne okoliczności, w ramach których przedsiębiorcy muszą się mierzyć ze znacznym stopniem niestabilności otoczenia, w którym funkcjonują. Powiat, w którym prowadzą firmę, może z tygodnia na tydzień trafić do strefy objętej dodatkowymi obostrzeniami. Co więcej, w niektórych

branżach popyt na usługi i towary wciąż stanowi ułamek popytu odnotowywanego przed pandemią. Mając to na uwadze, prawodawca powinien działać tak, by tam gdzie jest to możliwe, zapewniać firmom i pracownikom pewien poziom komfortu i bezpieczeństwa. Jeśli częścią polityki „antycovidowej” jest utrzymanie obowiązku noszenia masek w przestrzeniach zamkniętych, przedsiębiorcy i personel muszą mieć możliwość odmowy obsługi klienta nierealizującego tego obowiązku, bez narażania się na konsekwencje prawne.

W związku z powyższym, ZPP apeluje o pilne znowelizowanie rozporządzenia z 7 sierpnia w taki sposób, by przedsiębiorcy i ich pracownicy byli wprost uprawnieni do odmowy wstępu do lokalu bądź obsługi osób, które nie zastosowały się do obowiązku zakrywania ust i nosa. Co więcej, przedsiębiorcy i personel powinni być w tych przypadkach uprawnieni również do weryfikacji dokumentów potwierdzających ewentualną niemożność realizacji powyższego obowiązku. Odpowiednich modyfikacji, uwzględniających powyższe zmiany w rozporządzeniu, należałoby dokonać również w zakresie wytycznych dla funkcjonowania gastronomii w trakcie epidemii opublikowanych przez Ministerstwo Rozwoju i Główny Inspektorat Sanitarny. Jesteśmy przekonani, że wprowadzenie postulowanych zmian pomoże skutecznie przeciwdziałać rozwojowi epidemii, a jednocześnie zapewni przedsiębiorcom i ich personelowi możliwość realizowania postanowień rozporządzenia bez konieczności narażania się na ewentualne konsekwencje prawne.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes